

eli *pääkarttaluonnoksen* laadinta määräyksineen ja määrittelyineen. Luonnos valmistui kesäkuussa ja oli heinäkuussa lausunnolla asemakaavaosastolla ja liikennesuunnitteluosastolla. Elokuussa valmisteltiin vastineet lausuntoihin. Tilanvarauskarttaluonnoksen ja määräysten käsittely virastokokouksessa alkoi syyskuussa ja ne hyväksyttiin lopullisesti joulukuussa.

yleiskaava

Toimisto valmisteli myös useita *lausuntoja*, osallistui viraston ajankohtaisia suunnitelmia valmistelevien työryhmien työskentelyyn sekä edusti yleiskaavaosastoa alkuvuoden ajan Malmi—Tapanila—Pukinmäki—Puistola -alueen (MaTaPuPu) suunnittelun johtoryhmässä, Itäkeskus-johtoryhmässä ja viraston pysäköintiryhmässä.

Osallistuminen, työryhmien työskentelyyn

Liikennesuunnitteluosasto

Henkilökunta

Kertomusvuonna toimi liikennesuunnittelupäällikkönä dipl.ins. Heikki Salmivaara. Vuoden lopussa osaston palveluksessa oli 76 henkilöä: os.päällikkö, 1 apul.os.päällikkö, 11 apul.os.päällikkö, 4 tsto-päällikköä, 10 jaostopäällikköä, 20 insinööriä, 2 tutkijaa, os.s sihteeri, 3 rak.mestaria, 7 liik.teknikkoa, liik.valoteknikko, 3 suunnitteluavustajaa, sähköyliasentaja, sähköasentaja, 8 piirtäjää, 2 tilastopulaista, tstosihteeri, tstonhoitaja, 2 kanslistia, 4 tstoapulaista sekä 2 opiskelijaa, joista toinen hoiti insinöörin tointa. Osaston palveluksessa oli lisäksi tilapäistyövoimaa liikennelaskentatehtävissä.

Lukumäärä

Osaston toimintaa vaikeutti edelleen henkilökunnan nopea vaihtuvuus, jonka seurauksena monet suunnittelukohteet jouduttiin siirtämään tai niitä ei ehditty riittävästi selvittää ennen lopullista päätöksentekoa.

Vaihtuvuus

Huoneisto

Osasto toimi kertomusvuonna Nilsininkatu 6:ssa sijaitsevilla kaupunkisuunnitteluviraston tiloissa.

Toiminta

Liikennesuunnitteluosasto laati Helsingin kulkulaitosjärjestelmän kehittämissuunnitelmia, suoritti liikenteen yleis- ja yksityiskohtaista suunnittelua tie- ja katuverkon, joukkoliikenteen, jalankulku- ja pyöräliikenteen väylien sekä pysäköinnin osalta, teki tutkimuksia kaupungin kuljetustarpeista, laati selvityksiä liikenneoloista ja huolehti liikenteen ohjauksen suunnittelusta. Kertomusvuonna esiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle 530 ja liikennejaostolle 35 asiaa. Kirjeitä osasto lähetti 650 kpl. Liikennesuunnitteluosaston julkaisusarjassa ilmestyi 25 julkaisua, minkä lisäksi osastolla laadittiin lukuisia muita raportteja ja selvityksiä.

Kulkulaitostoimisto

Kulkulaitostoimistossa jatkettiin esikaupunkialueiden yleiskaavaan liittyvää liikennesuunnittelutyötä.

Yleiskaavaan liittyvä suunnittelu

Ohjvuodelle 1985 laaditut yleiskaavan liikennesektorin tilankäyttösuunnitteet valmistuivat kertomusvuonna. Toimisto osallistui kiinteästi yleiskaavan tilanvarauskartan eli ns. pääkartan ja yleiskaavamääräysten laadintaan. Yleiskaavatyöhön liittyvänä erilliselvityksenä suoritettiin mm. Lahden tien itäpuolisen tieverkon vaihtoehtoja koskeva tutkimus sekä yhteistyössä eri osastojen kanssa

työ

huolto- ja jakeluasemaselvitys.

Joukkoliikenteen vaihtoehtojen vertailu ATK:n käytön kehitt.

Yhteistyössä liikennelaitoksen kanssa saatiin päätökseen "Kantakaupungin joukkoliikennevaihtoehtojen vertailu" -niminen projekti sekä aloitettiin joukkoliikennelinjaston kehittämissuunnitelman laatiminen.

ATK-systeemin kehittäminen sekä lähtö- ja ennustetietojen tuottaminen yleis- ja asemakaavatasoisista liikennesuunnittelua varten sitoi runsaasti toimiston voimavaroja. Suurimmista ATK-tehtävistä mainittakoon yleiskaavaa, kantakaupungin katuverkon jäsentelyn toteuttamisen suunnittelua ja kulkulaitosjärjestelmän toteuttamishjelman laadintaa varten suoritettut ATK-ajot. Eri suunnittelu-tehtäviä varten kehitettiin kertomusvuoden aikana *liikennevirtamatriisit* v:ille 1976, 1980 ja 1985. Helsingin kaupunkiseudun liikennesuunnittelun koordinoitumistalon (HELKO) ja liikennelaitoksen kanssa aloitettiin liikennesuunnitteluohjelmien kehittämispaketti ns. LSO-projekti.

Liikennesuunnittelu-ym. ohjeet

Toimiston tehtäväkenttään kuuluvan liikennesuunnitteluohjeiden kehittämistyön yhteydessä tarkistettiin raportit "Kevyen liikenteen suunnitteluohjeet" ja "Tie- ja katupoikkileikkaukset" sekä valmisteltiin rakennusaikaisia liikennejärjestelyjä, huoltoliikennettä ja pysäköintiä koskevia suunnitteluohjeita.

Tutkimustoimisto*Hämeentien liikennettä koskeva tutkimus*

Tutkimustoimiston toimesta suoritettiin kertomusvuonna Hämeentien liikennettä koskeva tutkimus. Tähän liittyivät laajat selvitykset joukkoliikenteen matka-ajoista ja viivytyksiä aiheuttavista tekijöistä, linja-autopysäkkien toiminnasta, jalankulkijoiden määristä, liikenneonnettomuuksista yms. Tutkimus suuntautui pääasiassa Helsinginkadun/Hämeentien (kortteli 358) liikenteellisen ratkaisun vaatiman tietomateriaalin hankintaan. Samalla se tarjosi vertailuaineistoa suoritettua joukkoliikennekokeilua varten.

Joukkoliikennekokeiluun liittyvät tutkimukset

Toimisto osallistui myös joukkoliikennekokeilun vaatimiin tutkimuksiin. Tätä tarkoitusta varten suoritettiin kesällä ja syksyllä laajoja vertailevia liikennelaskentoja liikennelaskentakehillä ja useissa risteyksissä, joihin eri kokeiluvaiheiden oletettiin vaikuttavan. Mannerheimintien liikennevalokokeilun tutkimukset toimisto suoritti lähes kokonaan yksin. Kyseisten tutkimusten raportointi siirtyi vuoden 1975 puolelle. Joukkoliikennekokeilun vaatimat tutkimukset rajoitettiin Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan (YTV) rahoista.

Liikennelaskennat

Lisäksi suoritettiin pienehköjä eri suunnitteluvaiheissa tarvittavia liikennelaskentoja. Kertomusvuonna hankittiin kaksi uutta liikennelaskentakonetta, joita ei kuitenkaan saatu käyttöön kertomusvuoden aikana asennustöiden viivästymisen vuoksi.

Osallistuminen erilaisiin tehtäviin

Toimisto osallistui myös kaavoitusta ja liikennesuunnittelua varten tarkoitettujen liikenneturvallisuuden tarkistuslistan laadintaan, uikopuolisen konsultin suorittamiin liikenneonnettomuuksien edustavuutta koskeviin tutkimuksiin ja liittyvien konfliktien simuloimallien tekemiseen sekä Pakilan ja Haagan alueiden nopeusrajoitustutkimusten suorittamiseen. Viimeksi mainittujen alueiden nopeusrajoituskokeilu jatkuu vielä vuoden 1975 aikana. Lisäksi aloitettiin jakeluliikennetutkimuksen ohjelmointityö.

Liikenneonnettomuusraportti, ym. julkaisut

Kertomusvuoden aikana julkaistiin perinteinen raportti edellisen vuoden liikenneonnettomuuksista. Tämän raportin yhteydessä painettiin 400 kpl liikenneonnettomuuksien tapahtumapaikkoja kuvaavia pistekarttoja, joita lähetettiin eri kouluille, yhteisöille, laitoksille yms. Vastaavaa yleisöön suuntautuvaa toimintaa on harjoitettu edellisinäkin vuosina. Tämän lisäksi julkaistiin seuraavat raportit: "Liikennekuolemat Helsingissä (vv. 1964–1973)", "Raitiovaunuonnettomuudet Helsingissä vv. 1964–73", "Liikennevalojärjestelyjen vaikutus liikenneonnettomuuksiin Helsingissä" sekä liikenteen ympäristöhaittaselvityksiin liittyvät raportit "Liikenteen melun taajuusjakautumista ja ikkunoitten äänen eristävyvyydestä" ja "Melun suojarakenteiden perustamistapaselvitys".

käynnistyi ns. kantakaupungin katuverkon jäsentelysuunnitelma.

Valmistuneet ja käynnissä olevat suunnitelmat

Keskustan kaavarunkotehtäviin liittyen saatiin valmiiksi Kampin yleiskaavaluonnoksen liikenne- ja Kampin linja-autoterminaalien perustamissuunnitelma sekä tarkennettiin Kampin länsisuunnan joukkoliikennekatusuunnitelmaa ja käynnistettiin sen toteuttamiseen tähtäävä rakennesuunnittelu. Kantakaupungin muista kaavarunkoon ja asemakaavoitukseen sisältyvistä tehtävistä valmistuivat Kumpula–Toukola alueen sekä Pikku-Huopalahden alueen liikenteelliset yleissuunnitelmat sekä Katajanokan kanavaseudun liikennejärjestelysuunnitelma. Lisäksi osallistuttiin asemakaavoitukseen liittyvään liikennesuunnitteluun mm. Itä-Pasilan, Katajanokan ja Munkkisaaren osalta.

Erillisinä liikennesuunnitelmina ja -selvityksinä valmistuivat mm. kantakaupungin pohjoisosan poikittaisyhteyksien selvitys, Sörnäisten rantatien ja Ruoholahden alueen liikenteellisten yleissuunnitelmien tarkistukset sekä Hakaniemen liikenne- ja torijärjestelysuunnitelmat.

Joukko- ja kevyen liikenteen jaos

Tehtävät

Kantakaupunkiprojektin päättyessä kertomusvuoden aikana pidettiin tarpeellisenä perustaa suunnittelutoimistoon pääasiassa po. projektista vapautuvista henkilöistä joukko- ja kevyen liikenteen jaos. Sen tehtävänä on hoitaa keskitetysti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen suunnitteluun liittyvät työt kuten esim. joukkoliikennelinjaston yleissuunnittelu, joukkoliikennekatujen ja -kaistojen sekä jalankulku- ja pyöräteiden suunnittelu ja linjalupakysymyksiä koskevien lausuntojen laatiminen.

Talous

Yhteenveto viraston tuloista ja menoista.

<i>Tulot</i>	mk
Julkaisujen myynti	3 962
Asemakaavan muutoskarttojen l- laatimis-palkkiot	16 190
Valokopio-karttojen myynti	1 578
Maksut pysäköintipaikkojen käytöstä	3 771 568
Muut tulot	131 468
	<hr/>
	3 924 766

<i>Menot</i>	mk
Palkkiot, palkkamenot sekä sosiaalimaksut	13 549 052
Yleiskaava 1972	47 884
ATO-yhteistyö	50 640
Kamppi-Terassitorin suunnittelu	216 396
Keskustan kehäväylä	100 068
Etelä-Kaarelan suunnittelu	284 896
Oulunkylän suunnittelu	50 661
Tuomarinkylän suunnittelu	51 137
MaTaPuPu:n suunnittelu	599 101
Itäkeskuksen suunnittelu	232 242
Muut projektit	1 538 835
Geoteknilliset suunnittelu- ja tutkimustyöt	542 141

jatkuu

Pysäköintimittarien hankinta, asennus, huolto, rahastus ym.	1 387 260
Liikennevalojen asentaminen	1 722 659
Muut menot	917 954
	<hr/>
	21 290 926

Muut menot	21.5 %
Konsulttimenot	14.9 %
Palkkakustannukset	63.6 %